

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

De avond daalt.

Hoe kort duurt een dag eigenlijk, wij zijn 's morgens opgestaan, hebben onze plichten vervuld, na beëindiging der dagtaak mochten wij nog eenigen tijd voor onze eigen aangelegenheden besteden, doch dan daalt de avond op den voet gevolgd door den nacht waarin wij zullen uitrusten en nieuwe krachten verzamelen voor het werk dat ons den volgenden morgen weder wacht.

Het is zoo eenvoudig en altijd door hetzelfde, hoe ook de dag voor ons inavidueel verliep, 't zij treurig, 't zij als een feest: tenslotte komt de duisternis, doch gelukkig daagt steeds weer na iederen nacht een nieuwen morgen.

Ik weet niet of het den lezer gaat als mij, doch zoo vaak kan mij die cadans van het elkaar opvolgen der dagen als een tastbaar iets voor oogen staan en eigenaardig genoeg voel ik dan óók het jaar in aard en wezen gelijk aan een dag, dat wil zeggen: niet in lengte doch als geheel beschouwd, in indeeling ; zóó bijvoorbeeld of Winter, Lente, Zomer en Herfst gelijk stonden aan Nacht, Ochtend, Middag en Avond in den vorm van een wijd over de wereld geheven boog.

Deze zelfde gedachte kwam mij juist te binnen toen ik dit artikeltje voor U wilde gaan schrijven en ik mij er van bewust werd dat wij eigenlijk reeds aan den avond, van het loopende jaar, toe waren en dat de groote wijd open poort van „Nacht tot Avond” weer spande van „Winter tot Herfst”.

Reeds zoo duidelijk valt de voet te bespeuren die aan deze zijde het verzinkende jaar zal dragen doch hoe gelukkig is het toch dat naast deze weer de basis zal verrijzen van die, welke de opgaande helft van den nieuwen boog zal steunen.

Hoe heerlijk dat wij als redelijk denkende wezens reeds in het donkerste jaargetijde kunnen en mogen vooruitzien zelfs naar de weelde die ons wacht als de boog hoog gespannen zal zijn.

Dit geldt ook voor ons Succulenten-liefhebbers, als zoodanig want wij ondervinden meestal meer dan anderen de betrekken lijke onaangenaamheden van den Winter, doch daardoor ook weten wij beter dan die anderen, „de goede” tijd te waardeeren en daarom gaan wij, nu nog de schoonheden onzer planten ons helder voor oogen staan, doen wat, ik zou haast zeggen: „de hand vindt om te doen” opdat wij niet, door nalatigheid, naar leêge

potten staan te kijken als anderen ons volgend jaar over hun weelde komen spreken.

Wat moeten wij dan nu doen?

In het vorige nummer van „Succulenta” heb ik in mijn „Waar schuwing” den weg reeds gewezen en een en ander meegedeeld, wat hier nu volgt is een aanvulling of liever een bredere omschrijving van de behandeling onzer planten gedurende den Winter.

Wij moeten dan wel onderscheiden dat wij bij de Succulenten met twee verschillende groepen te doen hebben, namelijk : met planten die 's Winters rusten (dit is het meerendeel) en daartegenover : met winterbloeiers, die dus in dit jaargetijde hun grootste activiteit ontwikkelen.

Dat beide groepen niet zoo maar dezelfde behandeling kunnen ondergaan spreekt vanzelve, het is evenwel lang niet altijd even gemakkelijk om aan beide te geven wat wenschelijk zou zijn.

Beschikken wij over een flinke plantenkas dan zijn de moeilijkheden het geringst ofschoon ook dan nog typische bezwaren te overwinnen vallen, bij kamercultuur daarentegen wil het wel eens spannen gedurende den Winter.

Een eerste vereischte is het om de planten een zoo groot mogelijk kwantum licht (en zonneshijn) ten deel te laten vallen, dit gaat in een kas natuurlijk beter dan in de kamer, evenwel zal de echte liefhebber, die op kamercultuur is aangewezen, niet rusten voor het plekje gevonden is waar in huis het langst en meeste licht binnenkomt en daar wordt dan de collectie geplaatst, de kleinste planten vooraan en de grootere in de achterhoede. Wij houden daardoor de planten in veel beter conditie daarte weinig licht oorzaak is dat zij te ijl doorgroeien en vergeilen zoodat wij van die gewassen zien ontstaan met veel te lange en dunne scheuten, zonder kracht of heerlijkheid.

Het spreekt vanzelve dat er voor de winterbloeiers (om enkele te noemen *Crassula lactea*, *Echeveria retusa* en meerdere andere *Crassulaceae*, de *Schlumbergera's* (syn. *Epiphyllum*), sommige *Epiphyllums* (de zoogenaamde *Phyllocactussen*), verschillende *Rhipsalissen*, enkele *Mesembrianthemums*, *Aloe succotrina*, *Aloe variegata* enz. enz) voor alles gelet wordt op een zonnige standplaats om de ontplooiing der bloemen zooveel mogelijk in de hand te werken.

Ook laten wij de winterbloeiers, de andere trouwens eveneens, rustig staan waar wij ze eenmaal geplaatst hebben, verzetten, draaien zelfs, kan aanleiding zijn dat de bloemen in aanleg en ook de reeds gevormde jonge knoppen terugloopen en niet tot ontwikkeling komen; en zooveel bloemen zijn er 's Winters niet dat wij niet alles in het werk zouden willen stellen voor het behoud van die welke wel kunnen verschijnen.

De toevoer van licht is dus wel een der voornaamste levensbelangen voor onze planten, veel belangrijker dan de kwesties der warmte en van het water geven waaraan vaak al te veel aandacht gewijd wordt terwijl men het met licht zoo nauw niet neemt.

Zooeven schreef ik dat de meeste *Succulenten* 's Winters rusten en dat is in zooverre het geval dat wij dan van verder groeien niets bemerken, gaan wij nu in dezen tijd geregeld water geven en de temperatuur sterk verhoogen dan is het met die rust gedaan en wekken wij ze voorbarig wat niet in hun belang kan zijn en zich dan ook wreekt door hetzelfde gevolg dat duisternis heeft, namelijk spilligen en ziekelijken nieuwgroei en minder weêrstandsvermogen.

Wij geven daarom alleen water als de grond in de potten te droog zou worden en wij beperken er ons toe alleen de aarde te bevochtigen, op de planten zelve kunnen wij nu beter geen vocht brengen, zij hebben er geen behoefte aan en 't geeft licht aanleiding tot rotten ; spuiten laten wij dus eveneens na.

Als regel benutten wij heldere, liefst zonnige dagen voor het gieten en dan nog alleen als er behoefte aan is, om de 8 of 14 dagen regelmatig sproeien, noodig of niet, is verkeerd.

Met de winterbloeiërs is het evenwel anders gesteld, die zijn geheel in functie en gebruiken dus veel meer van het verstrekte vocht zoodat voor meerdere aanvulling gezorgd moet worden.

Is het weêr vorstvrij dan zetten wij een paar uur de ramen open opdat de frissche lucht als zuiverend, verfrisschend en versterkend element tot de planten kan toetreden.

Wat nu de warmte betreft ook hierin overdrijve men niet, alle *Succulenten* behooren echter beslist vorstvrij overwinterd te worden (over de volle grond — winterharde — succulenten spreken wij nu niet) doch men voere de temperatuur niet hooger op dan tot ± 10 à 12^0 C. daar zooals ik zooeven reeds schreef overmatige warmte de planten ontijdig uit hun rust wekt.

Men bepale er zich toe maatregelen te nemen dat dag- en nacht-temperatuur zoo weinig mogelijk verschillen doch bedenke dat het overal 's nachts kouder is dan over dag en dat ook in hun vaderland, bijv. in Mexico en Zuid-Afrika, ijzig-koude nachten, zelfs nachtvorst, voorkomen, zoodat het niet noodig is dat het verschil geheel opgeheven wordt.

Op de dagen dat men van plan is water te geven, men doet dit 's Winters zonder uitzondering in de morgenuren, stookt men wat harder om het water spoediger te doen verdampen.

Dit laatste geldt ook voor de winterbloeiërs die een paar graden méér warmte kunnen gebruiken en daarvan ook hulp onder vinden bij de ontwikkeling der bloemen.

Mocht een plant een rottende plek vertoonen dan snijdt men het zieke gedeelte geheel weg, dus tot daar waar zich uitsluitend gezond weefsel vertoont en bestrooit het snijvlak met houtskoolpoeder.

Op insecten, luis, roode spin, enz. enz. kunnen wij nu, daar er weinig anders te verrichten valt, geregeld het oog houden en wegvangen wat zich onder ons bereik waagt. Ook kunnen wij voor dit doel een paar maal per winter, zeer matig, bloem van zwavel over de planten verstuiven.

Wij schaffen ons nu ook een paar bosjes steek-etiketten aan en vernieuwen de half vergane, bijna onleesbare, naamhoutjes, dan maken wij de voorradige ledige potten flink schoon en overgieten die met kokend water om schadelijke aanhangsels als schimmel, wortelluis enz. enz. te verwijderen,

...En dan gaan wij er eens toe over om, wat wij ons al zoolang hadden voorgenomen, ten uitvoer te brengen en dat is: een artikeltje samen te stellen waarin wij vertellen wat ons dit jaar bij onze planten is opgevallen en wat wij aan bijzonderheden met onze collectie hebben beleefd en dat zenden wij dan spoedig aan de Redactie van „Succulenta” opdat ook onze medeleden (die nu, evenals wij, aan het schrijven gaan) van onze ervaringen kunnen profiteren.

Zoo kunnen wij het rijzen van den nieuwen morgen met vrouwen tegemoet zien en zullen wij bij de komst van de lente het genoegen smaken te constateeren; dat ons slechts weinig van onze collectie ontvallen is.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

‘S-GRAVENHAGE, Oct. 1923.

Winterbehandeling van Vetplanten.

Voor onze pas beginnende liefhebbers kan het geen kwaad oude waarheden nog eens te herhalen, daarom geven we hierbij in het kort eenige wenken, waar mede men bij de behandeling zijner planten rekening kan houden.

Wat buiten stond is in October reeds binnengehaald. De potten zijn behoorlijk gereinigd, van onkruid ontdaan en de aarde wat losgemaakt. Verplanten doet men natuurlijk tegen den winter zoo min mogelijk. Ze komen op een goed verlichte plaats te staan, doch behoeven voorloopig nog geen bijzondere voorzorgen wat de temperatuur aangaat. Het gieten wordt nagelaten, doch een uitzondering moet men maken met de Phyllo's en Epiphyllums, die juist in dezen tijd bloemknoppen maken en die, als 't kan, in de huiskamer voor het raam komen te staan. Deze planten kan men gerust om den anderen dag wat lauw water geven en bij zonnig weer ook een enkele keer met de plantenspuit flink bestuiven, waardoor het stof uit de poriën blijft. Denk er om, dat ze weder in den zelfden stand komen te staan als eerst, want als ze worden gedraaid, verliezen ze vaak hun knoppen. In nog veel sterker mate is dit het geval met bloeibare Echinopsis, die men beslist met een houtje moet teekenen om te weten wat voor is. De echte bolcactussen houden nu hun winterrust en het is goed ze daarin niet te storen door te veel warmte. Het is een verkeerd begrip, dat onze cactussen niet wat koude zouden kunnen verdragen.

Daar moeten ze in hun vaderland ook wel tegen kunnen. Maar het moet droge koude zijn. Komt er vocht bij, dan zijn ze onherroepelijk weg. Toch moet men bij kamercultuur ook weer niet in het andere uiterste vervallen en zijn planten den geheelen

winter door absoluut droog laten staan. Vooral als men gebruik maakt van een glazen kastje voor een raam op het zuiden, dan kan het er zelfs midden in den winter, als de zon schijnt, behoorlijk warm in worden. De planten drogen dan erg uit en een beetje vocht doet ze geen kwaad, mits men het niet op de planten zelf laat komen.

Een schotelte met wat water in het kastje geplaatst is meestal al voldoende.

Waarom er geen water op de planten zelf mag komen zal men allicht vragen, in de natuur regenen ze toch ook wel eens door en door nat. Zeker, maar dat is dan ook in een klimaat, waar het water dadelijk weer verdampt door de hoge temperatuur, zoodat het vocht niet tusschen de haren en stekels blijft zitten. Denkt men er bij ons niet aan dan blijven de gevolgen niet uit, en ontstaat schimmel of gaan de planten spoedig kwijnen. Zoo zijn mij in een winter eens een groot aantal planten gesneuveld die nog al stonden in een warme kas, net onder een lat, waar het verdampte water bij druppels aflekte. Alles wat daar nu onder gestaan had bleek in het voorjaar verrot. Een juiste behandeling van onze planten is dus nog niet zoo eenvoudig, maar daar staat tegenover, dat wie voortdurend er op let zelf spoedig bemerkt als er iets niet in den haak is en zoodoende proefondervindelijk de juiste manier leert vinden. Met de algemeene opmerking : droog, licht en matig -warm, meenen we toch wel het voornaamste te hebben gezegd. Wie in het bezit mocht zijn van zoogenaamde „winterharde *Opuntia's*” moet er vooral om denken, dat ze in ons klimaat meestal ten gronde gaan door te veel nat. Het best zet men ze dan ook binnen of dekt ze af door een stuk glas of wat sparrenegroen. Een goed doorlatende grond is voor deze soorten gebiedende eisch. Als de ruimte in den winter soms wat erg beknopt mocht zijn (en uit ervaring weten we, dat dit bij velen het geval is) dan kan men een aantal bolcactussen ook wel droog zetten door ze uit de pot te nemen en ze op een laag houtwol droog en vorstvrij te laten overwinteren. Ze verdragen deze manier heel goed en herstellen zich in het voorjaar meestal zeer snel. Vooral als men dan de beschikking heeft over een broeiraam kan men wonderen verrichten. En het maken daarvan is voor de meesten geen al te groot bezwaar. Maar daarover komen we in het voorjaar nog wel eens nader terug.

H.

Zuid-Afrikaansche importen.

Al zijn onze hier uit zaad of stek gekweekte planten nog zoo mooi, ze moeten in schoonheid onder doen voor de direct geïmporteerde. De veranderde levensomstandigheden toch doen hun karakteristieke vormen en kleuren verloren gaan en wel in een zoodanige mate, dat men op het eerste gezicht soms twijfelt, of men wel met identieke soorten te doen heeft. Vandaar dan ook mijn groote vreugde, toen de post me eenige maanden geleden

een pakje bezorgde, afkomstig uit Kaapstad. Het waren alle planten, die zoo juist op een reis in de Karroo waren ingezameld en men kon het ze dan ook wel aanzien, dat ze een langen tijd onderweg waren geweest. De verpakking was zeer eenvoudig, een kartonnen doos, watpapiertjes er tusschen en meer niet en daaraan schrijf ik het toe, dat er onderweg zoo weinig gesneuveld zijn. Bij een vroegere zending, die veel steviger was ingepakt, waren tal van dikbladige exemplaren in een vieze brij veranderd. Eene opsomming te geven van de vele verrassingen die het pakket bevatte, ligt niet in mijn bedoeling. doch van enkele mag ik u de bijzonderheden niet onthouden. Daar waren dan allereerst een tweetal *Euphorbia*'s en wel *E. meloformis*, een stevige kogel van bijna een decimeter in doorsnede. De geheele opperhuid was dik verkurkt en zooals bij deze soort steeds het geval is, staken er een aantal stekels uit, de resten van vroegere bloeistengels. Na een poosje onder glas te hebben gestaan vertoonde deze plant het merkwaardige verschijnsel, dat de ribben zich uitzetten en zodoende ziet ze er nu uit als een opengesprongen sluitappel, de nieuwgroei frischgroen tegenover de bruinachtig gekleurde rest. De tweede soort was *E. mauritanica*, die in de buurt van Kaapstad veel voorkomt en er tot een meter hoge struiken vormt, die door de Boeren met den typischen naam van „Melkbosch” worden bestempeld, wat natuurlijk ziet op de bekende eigenschap der *Euphorbia*'s, dat ze bij de minste aanraking hunne witte melksap overvloedig afgeven. Dan trok verder dadelijk mijn aandacht een fraai exemplaar van *Gasteria pulchra*, een soort, die men heel zelden te zien krijgt en waarvan de bladeren aanvoelen als geschoren fluweel. Het geslacht *Stapelia* was vertegenwoordigd door de fraaie *St. Pillansii*. Deze soort is pas in het begin dezer eeuw voor het eerst in Kew ingevoerd.

Ze was echter zoover ingedroogd, dat ik deze plant tot mijn grooten spijt niet in het leven heb kunnen behouden. Natuurlijk ontbraken ook de „Mesems” niet en onder dezen bevond zich de zeldzame *M. pygmaeum*, een dwergsoort, die nog in het bezit was van een aantal uitgebloeide bloemen, die zich waarschijnlijk onderweg hadden ontplooid.

Wat me van dit plantje het meest verbaasd heeft, is wel de sterke wortelvorming. Hoewel het in een ruime pot geplaatst was, waren de wortels er in korten tijd geheel door gegroeid. Onder de *Crassula*'s bevonden zich o.a. *Crassula columnaris* ¹⁾, eenige nieuwe, nog onbenoemde soorten en een aantal *C. pyramidalis* ²⁾. Deze soort lijkt iets op het bekende „Veterplantje” (*Cr. lycopodioides*), doch de stengels zijn zoo dik als een vinger. Een ervan staat op het oogenblik in bloei met op den top een heele pruik van kleine witte bloempjes en ook de andere maken aanstalten om te gaan bloeien. Ten slotte vermelden we nog

1). Zie Succ. 1923 No. 4 pag. 34.

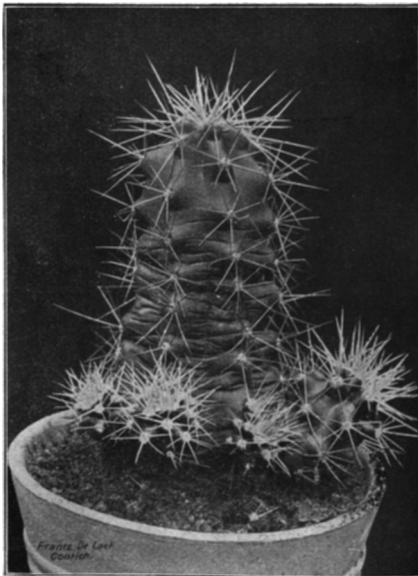
2). Zie Succ. 1923 No. 9/10 pag. 101.

een tweetal aardige Geraniaceen en wel *Pelargonium mirabile* en een *Sarcocaulon*. Eerstgenoemde soort is afgebeeld in Dinter (Neue und wenig bekannte Pflanzen Deutsch S. W. Afrika's). In den drogen tijd gelijkt de plant op een rijk vertakte koraalstok, doch daaruit komen in de regenperiode een aantal echte Geraniubladeren te voorschijn. De *Sarcocaulon* is eveneens in den drogen tijd een knoestige tak met wat houtige stekels eraan, en ook deze tooit zich later met een groot aantal grijsgroene blaadjes, die op tal van plaatsen langs den stam ontspruiten. Tot mijn aller merkwaardigste aanwinst reken ik evenwel een *Anacampseros papyracea*, een echte mimicry plant, die er uitziet alsof ze van vloeiend papier is gemaakt. De stengeltjes zijn eenigszins omgebogen en geheel bedekt met witvliezige schubjes. Als men ze op een schoteltje plaatst tusschen wat witte steenen is ze bijna niet te zien. Alles te zamen genomen blijkt uit dit korte overzicht alweer wat een schat van merkwaardigheden het Kaapsche schiereiland nog bevat en we kunnen onze leden die er kennissen hebben wonen niet anders aanraden, dan te trachten eens een partijtje gestuurd te krijgen. Dat zal zeer zeker de moeite loonen.

H.

Echinocereus stramineus Rümpl.

Deze *Echinocereus* zal wel in weinig verzamelingen ontbreken, hoewel het niet zeker is, dat allen er den naam van kennen. Ik heb dit tenminste bij beginnende liefhebbers nog al eens opgemerkt. Aan de afbeelding, voorkomende in een ouden geïllustreerden catalogus van den heer De Laet, herkende men echter steeds direct de plant. Het doet ons daarom genoeg en het cliché hierbij te kunnen afdrukken, allicht kan een onzer leden er een voor hem onbekende soort wel op naam brengen.

Echinocereus stramineus komt in wilden toestand voor op de berghellingen van Texas, Arizona en Nieuw Mexico, waar zij, door de vele zij-scheuten, welke gemakkelijk ontstaan, tot één meter hoge, omvangrijke boschjes vormen. De doornen, die tot 9 cM.

lang worden en stroogeel gekleurd zijn, strekken aan onze planten tot sieraad, doch zijn in de wildernis een geducht beschermingsmiddel.

Wanneer men zorgt, dat de planten in goed doorlatende aarde staan, 's winters niet al te droog gehouden en 's zomers voor te sterke zonnestralen iets geschermd worden, kan men aan niet te kleine planten geregeld elk jaar de fraaie bloemen zien verschijnen.

G. D. D.

Tentoonstelling van Vetplanten te 's Gravenhage.

Daar de heer Duursma de copie voor dit nummer van Succulenta gaarne vroegtijdig in zijn bezit had, heb ik er van af moeten zien reeds nu een geheel compleet exposé te geven van alles wat deze Tentoonstelling aangaat, het was mij niet mogelijk in den kortèn beschikbaren tijd alle besprekingen te voeren en alle onderdeelen uit te werken.

Van verschillende zijden mocht ik blijken van instemming en, wat meer zegt, beloften van daadwerkelijke hulp ontvangen, dit stemt mij zeer erkentelijk omdat daaruit blijkt dat het meerderen ernst is om mede te willen werken de liefhebberij op een hooger en beter peil te brengen, evenwel ik had gehoopt dat het aantal der belangstellenden grooter zou geweest zijn en meen daar wel het recht toe te hebben, gezien het feit dat zooveel mij telkens verzekerden niet te kunnen begrijpen dat tot nu toe werd nage-laten een Show te organiseeren.

Ik mag toch niet denken dat die allen een en ander juist alléén van *anderen* verwachtten ? Dat zou mij spijten !

Hieronder volgt, om te voldoen aan het verzoek van meerdere Leden, een meer uitgebreid plan voor de indeeling der inzendingen en daaruit blijkt dat ik mij 4 Afdeelingen heb gedacht elk onderverdeeld in meerdere groepen.

Ieder die wil inzenden kan voor een onbepaald aantal groepen mededingen, ongeacht of deze groepen tot 1 of tot meerdere afdeelingen behooren. Om als „verzameling” die een „groep” uitmaakt in aanmerking te komen, heb ik gemeend, zonder dit als *uiterste* minimum te stellen, dat zoo'n „verzameling” dan ongeveer een 10 tal planten omvat, méér is natuurlijk nog beter.

Voor groepen als bijvoorbeeld XI, XXVI en XXXI en andere is het waarschijnlijk den meeste leden niet mogelijk om zelfs 5 à 6 planten in te zenden en zal het minimum dus daarvoor 5 à 6 stuks kunnen zijn. Hierover kan echter gecorrespondeerd worden te zijner tijd.

AFDEELING 1. *Cactussen.*

Groep I.	Verzameling	<i>Pereskiaeae.</i>
" II.	"	<i>Opuntieae.</i>
" III.	"	<i>Cereanae.</i>
" IV.	"	<i>Echinocereus.</i>
" V.	"	<i>Echinopsis.</i>
" VI.	"	<i>Echinocactus.</i>
" VII.	"	<i>Melocactus.</i>
" VIII.	"	<i>Mamillaria.</i>
" IX.	"	<i>Phyllocactus, Epiphyllum.</i>

Groep X.	Verzameling	<i>Rhipsalis</i> .
" XI.	"	Bloeiende <i>Cactussen</i> .
" XII.	"	Winterharde <i>Cactussen</i> .
" XIII.	"	Diverse <i>Cactussen</i> uit alle geslachten.

AFDEELING 2. *Verdere Succulenten*.

Groep XIV.	Verzameling	<i>Euphorbia</i> .
" XV.	"	<i>Stapelia</i> .
" XVI.	"	<i>Mesembrianthemum</i> .
" XVII.	"	<i>Crassulaceae</i> .
" XVIII.	"	<i>Kleinia</i> .
" XIX.	"	(<i>Aloineae</i> , <i>Aloë</i> , <i>Gasteria</i> , <i>Haworthia</i>).
" XX.	"	<i>Agave</i> .
" XXI.	"	<i>Anacampseros</i> .
" XXII.	"	Bloeiende <i>Succulenten</i> }
" XXIII.	"	Winterharde " }
" XXIV.	"	Diverse }

} Uit alle geslachten behalve *Cactussen*.

AFDEELING 3. *Cactussen en andere Succulenten gemengd*.

Groep XXV.	Verzameling	<i>Mimicryplanten</i> .
" XXVI.	"	<i>Vensterplanten</i> .
" XXVII.	"	monstruose en <i>cristata</i> -planten uit alle groepen.
" XXVIII.	"	diverse planten uit alle groepen.
" XXIX.	"	Winterharde- (vollegrond-) planten uit alle groepen.

AFDEELING 4. *Diversen*.

Groep XXX.	Boeken, tijdschriften, photo's, platen enz. op het gebied der <i>Succulenten</i> .
" XXXI.	Kamerkasjes, (leeg en beplant).
" XXXII.	Benodigdheden.
" XXXIII.	Inzendingen van handelaren van planten enz. enz. ten verkoop.

Het komt mij voor dat het aan de hand van dit grondplan ieder die wil inzenden zoo gemakkelijk mogelijk is gemaakt daarvoor vrijwel elke denkbare samenstelling een groep is ontworpen; groep 28 uit Afd. 3 laat tenminste ruimte om eigenlijks wat met succulentie behept is te exposeeren.

Niet ondienstig lijkt het mij er op te wijzen, dat iedere plant van een duidelijk leesbaar „naam-houtje” zal moeten voorzien zijn.

Tenslotte nog dit: Dat deze Tentoonstelling vrijwel mijn geheele verlov in het volgende jaar zal verslinden heb ik niet gedacht, evenmin als ik mij aan de vele arbeid, die er aan verbonden is, heb willen onttrekken, omdat ik van harte gaarne wil medewerken om haar te doen slagen, wel hoop ik dat mijn voorbeeld nog velen zal opwekken om ook hun steentje (het mogen ook wel keien zijn) bij te dragen tot de verbreiding van de liefhebberij voor de *Vetplanten* onder een zoo groot mogelijk aantal onzer landslieden, door alsnog als exposant mede te doen of

door het steunen der Tentoonstelling met prijzen voor de inzenders of op welke wijze dan ook.

In het volgende nummer van Succulenta hoop ik nadere gegevens te verstrekken, onder meer de namen der Jury-leden en opgave van de inuitzicht gestelde prijzen. Het zal dan waarschijnlijk eveneens mogelijk zijn een nauwkeurige voorloopige lijst van inzendingen op te nemen, het ligt tenminste in mijn voornemen om in dat nummer een zoo uitgebreid mogelijk overzicht te plaatsen zoodat een vrijwel definitief plan nog voor het einde van dit jaar bekend is.

Mag ik daarom ieder verzoeken er voor te willen zorgen dat alle verdere correspondentie hierover mij voor den 20en November a.s. bereikt?

's Gravenhage, October 1923. J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Beschorneria Roseana.

Deze plant bloeide bij mij van af 10 April tot omstreeks 24 Juni j.l. De bloeikolf kwam half Januari te voorschijn met prachtig roode schutbladeren, de stengel is eveneens rood, aan de basis groen, anderhalve meter hoog. Er zijn ongeveer honderd bloemen aan geweest, welke alle klokvormig naar beneden hangen. De bloem is zes-deelig en groen van kleur, het vruchtbeginsel bruinrood, tevens zijn de bloembladen aan den buitenkant van af het vruchtbeginsel tot op de helft bruinrood gekleurd, de zes meeldraden zijn wit met kadmium gele helmknoppen, de stempel groenachtig wit. De vruchten werden aan mijn plant niet rijp.

Het geslacht *Beschorneria* behoort tot de Amaryllidaceae, is dus verwant aan het geslacht *Agave* en werd vroeger bij het geslacht *Fourcroya* ingedeeld. De planten gelijken veel op *Yucca*, *Dracaena* of *Cordyline*, de bladeren zijn bij onze soort blauwachtig-groen, spits, naar het midden breeder en dan weer smaler en aan de basis, zooals bij de *Agave*'s, tamelijk verdikt. Na den bloei sterft de plant af, doch heeft voor dien tijd voor nieuwe uitloopers gezorgd, aan mijn plant bevinden zich minstens tien stuks, waarvan ik al twee heb opgepot en die op zich zelf reeds nieuwe planten vormen.

Ook in niet bloeienden toestand zijn de *Beschorneria*'s zeer mooi. Hoewel ze wel een beetje te groot voor de vensterbank zijn, zij hebben bijna twee meter omvang, toch mogen ze in een volledige vetplanten verzameling niet ontbreken. Wie een koude kas bezit, kan daarin mooie exemplaren kweken. Zij verlangen voedzame aarde en 's zomers, in den groeitijd, ruimschoots water. 's Zomers kan men ze, evenals *Agave*'s, best buiten in den tuin zetten, op een rotspartij b.v. komen zij tusschen de ruwe steenblokken prachtig uit en maken daar een fraai effect.

In wilden toestand behooren de *Beschorneria*'s in Mexico thuis, zoodat zij overigens geheel als *Cactussen* behandeld kunnen worden.

In Vilmorin's Blumengärtnerei worden drie soorten genoemd,

n.l. *B. yuccoides* Hook. (is *B. mexicana*), met een bloeistengel van één meter hoog, *B. bractea* Bak. (is *B. bracteata*) waarvan de stengel één tot anderhalve meter hoog wordt, op elke 5 cM. met een rood schutblad bezet en *B. tubiflora* Kth., atkomstig uit Centraal Mexico, waarvan de bloeistengel niet hoger dan 60 tot 90 cM. wordt.

Baker, beschrijft in zijn Handboek over de Amaryllidaceae nog twee soorten : *B. Toneliana* Jacobi en *B. Decorteriana* Baker en Joseph Dalton Hooker beschreef in 1901 nog *B. Wrightii* (Botanical Magazine t. 7779). In den catalogus van Haage en Schmidt worden slechts *B. Roseana* en *B. superba* aangeboden. Verder kent men nog de soorten : *B. argyrophylla*, *B. californica*, *B. multiflora*, *B. pubescens* en *B. viridiflora*.

Kerkrade.

V. G. PLOEM.

Het bezichtigen van verschillende collecties.

De meeste leden zullen wel met mij eens zijn dat het bezichtigen van verschillende verzamelingen zeer leerzaam is en iemand nog eens tot andere inzichten doet komen wat kweekwijze betreft.

Zoo heb ik dan ook aan mijn voornemen gevolg gegeven om de collectie van de Gemeente Leeuwarden in oogenschouw te gaan nemen.

Op mijn tocht werd ik vergezeld door onzen Secretaris den Heer Duursma (wiens gast ik dien dag was), alzoo onder deskundige leiding, waar oor ik genoemde Heer nogmaals hartelijk dank zeg.

Stelt U zich niet voor lezeressen en lezers dat in Friesland de belangstelling voor cactussen zoo bijzonder groot is dat de Gemeente Leeuwarden ter wille van het publiek zich een verzameling heeft aangeschaft, verre van dien, het tegenovergestelde is helaas juist, maar misschien mist deze permanente tentoonstelling na verloop van eenige jaren haar uitwerking niet.

De geschiedenis van deze verza meling is de volgende : In de oorlogsjaren bezat de Heer Van Woerden, te Akkrum woonachtig, een schitterende verzameling. Door den kolennoed kon genoemde Heer zijn kas niet voldoende verwarmen met het treurig gevolg dat eenige planten zeer veel geleden hadden. Dit was bepaald te veel gevergd van den verzamelaar waardoor hij besloot de verzameling op te ruimen en zich te gaan toeleggen op het kweken van andere planten.

Ik vermoed dat op aanraden van onzen Secretaris de collectie aan de Gemeente Leeuwarden aangeboden is en dat ook op zijn advies het gratis aanbod aanvaard is.

Wij begaven ons op pad en kwamen aan een groot park, geschonken door Baron Rengers en schitterend aangelegd door den Heer Copijn, alleen hadden de twee steenzuilen bij den ingang meer verdekt opgesteld moeten worden, maar enfin ieder zijn smaak.

In dit park bevindt zich een soort vitrine, zooals sommige groote

modemagazijnen in Amsterdam hebben, zoodat het publiek de planten vrij kan bezichtigen en beschadigen uitgesloten is.

Voor deze vitrine bevindt zich een rotspartij beplant met alle mogelijke vetplanten.

Helaas heeft men bij den bouw van de verblijfplaats onzer stekelvrienden niet voor verwarming in de wintermaanden gezorgd, zoodat in voor- en najaar een algeheele verhuizing moet plaats hebben, hetgeen m.i. niet erg bevorderlijk voor groei en bloei is.

Door mijn geleider werd ik in staat gesteld ook binnen een kijkje te nemen. Direct viel *Cereus grandiflorus* mij op voorzien van eenige groote bloemknoppen. Verder trok een knuppel mijn aandacht die midden tusschen de cactussen lag en ik verwonderde mij er over dat men dezen niet opruimde. Later bleek dit echter een *Ceropegia stapeliiformis* te zijn. Verder toonde de Heer Duursma mij dat de doorns van *Echinocactus Saglionis* bij bevochtiging rood worden. (Zie „Succulenta” no. 1, pagina 9, jaargang 1923).

Verder trof ik er schitterende *Opuntia*'s, rotsactussen enz. aan, te veel om op te noemen en het zou werkelijk niet doenlijk zijn alle daar aanwezige planten te bespreken.

Een woord van lof komt zeer zeker den Directeur van plantsoenen toe voor de toewijding waarmede hij deze collectie verzorgt, waarbij niet uit het oog verloren moet worden dat de verzorging in de vrije uren geschiedt.

Nu nog even over een andere verzameling, laat ik liever zeggen over andere verzamelingen.

De bloementoonstelling te Amsterdam beloofde volgens de foto in „De Telegraaf” heel wat voor cactusliefhebbers. Ik begaf mij er dan ook heen en voorzag mij direct van een catalogus om te kunnen zien wie op het gebied van cactussen een bekroning hadden verdiend. Ik vond werkelijk twee bekroonde firma's. Nu aan het zoeken. Het eerst ontwaarde ik de collectie afgebeeld op bovengenoemde foto. Dit was een inzending van den Leidschen plantentuin. Direct was wel te zien dat de verzorging in goede handen is, de collectie zag er prachtig uit en langen tijd heb ik genoten van de verschillende vormen, grillige en regelmatige, groote en kleine, waarbij nog kwam dat de opstelling ook aangenaam aandeed.

Over de beide andere inzendingen (de bekroonde) wil ik alleen dit zeggen, dat vele leden onzer Vereeniging een beter figuur zouden hebben geslagen met hunne verzameling dan de beide bekroonde inzenders. Ik stond er dan ook verstomd van dat den inzenders gouden-, verguld zilveren-, zilveren- en bronzen medailles zijn toegekend.

Mij dunkt dat een gouden medaille toch alleen maar uitgereikt dient te worden als het geëxposeerde er onberispelijk uitziet, maar niet als er geen mededinging is, want dan heeft m.i. zoo'n medaille geen waarde.

Hilversum, 16 October 1923.

R.

Vrucht en zaad van *Ceropegia Woodii*.

Als men zoo nu en dan eens gaat neuzen in die bloemenwinkeltjes waar *Geraniums*, *Begonia's*, *Lobelia's* enz. in bonte mengeling dooreen staan, gebeurt het meermalen, dat men er een *Cactus* of *Vetplant* ontdekt.

Gewoonlijk zijn het dan plantjes zonder naam en meestal dragen zij de sporen van verwaarloozing, het laatste wellicht omdat het artikel voor soortgelijke zaken incurant is.

Zoo viel dit voorjaar mijn oog op een *Ceropegia Woodii*, die met vele doode en weinige levende ranken in een vergeten hoekje haar laatste leven stond uit te leven.

De winkelier die het „een soort *moederplant*” noemde was wat in zijn schik dat ik het ding voor een paar dubbeltjes wilde meenemen.

Thuis gekomen knipte ik na ontwarring de doode ranken voorzichtig weg, met uitzondering van één waaraan zich een bruinachtig groen zaadpeultje bevond. Deze zaadpeul welke een V vorm had, was ongeveer 5 cm. lang en had de dikte van een breipen.

Na verblijf van een paar weken in een op het Zuiden gelegen kasje kwamen er uit de flinke knollen meerdere nieuwe uitloopers te voorschijn en sprongen de beide helften van de zaadpeul plotseling uiteen, zoodat de zaadjes zichtbaar werden. De wijze waarop deze in de peul waren geborgen en de wijze waarop zij waren ingericht om zich te verspreiden was zoo eigenaardig, dat ik het de moeite waard vond om daarvan een foto te vervaardigen, zij zijn het beste met die eener zoogenaamde *Paardebloem* te vergelijken dat wil zeggen : zij bestaan uit een, een paar mm. lang, eigenlijk zaadlichaam dat aan den top bekroond wordt door een krans van witte zijde achtige haren.

Zij zijn dus van een soort vliegapparaat voorzien waaruit duidelijk blijkt dat zij op verspreiding door de wind zijn ingericht.

Kort daarop heb ik de zaden op de gewone wijze uitgezaaid en al spoedig kwamen de kiemblaadjes te voorschijn, bij één exemplaar waren, inplaats van twee, drie lobben aanwezig.

Op een zeker moment echter stond de groei stil, zonder dat ik een oorzaak daarvan kon bespeuren.

Bij herhaalde beschouwing bleek mij toen, dat even onder het aardoppervlak de stengel zich ging verdikken en na verloop van tijd vormde zich aldaar een knolletje ter grootte van een erw. Thans hebben deze zaailingen elk een rank van ongeveer 6 cm.

De oude plant, die vele nieuwe ranken maakte, waarbij sommige van ongeveer 1 Meter lengte, bloeide zeer rijk ; aan de uiterste puntjes prijken thans nog de vreemdsoortige bloempjes.

Waar in ons maandblad indertijd de aandacht gevestigd werd op de eigenaardige ongeslachtelijke wijze van voortplanting dezer plant dacht ik dat de, niet zoo bekende, geslachtelijke van genoeg belang was om er ruimte voor in Succulentia in beslag te nemen ¹⁾.

Den Haag, Oct. 1923.

NOTEBOOM.

¹⁾ Wij zijn den geachten inzender zeer erkentelijk voor de toezending van dit artikelje dat zeer zeker niet van belang ontbloomt is en ook onze medeleden welkom zal zijn. Wie volgt?

Redactie,

Onze Vetplanten in den winter.

De tuinbouwkundige medewerker van „Het Volk” schrijft onder de rubriek „Voor Kamer en Tuin” in zijn blad van 28, 29 en 30 October l.l. het volgende over de verzorging der Vetplanten in den winter:

De Cacteeën worden op een zonnig, droog, volkomen vorstvrij plekje overwinterd. Maken we een houten bakje, vullen dit met wit zand en zetten het voor een zonnig venster, dan hebben we een ideaal plekje. De potjes worden half ingegraven en, de plantjes ontvangen gedurende de wintermaanden slechts nu en dan water, op kamertemperatuur en wel zoo, dat de grond niet tot poeder kan uitdrogen. Dit gieten is tijdens den winter een teere kwestie, vaststaande regels zijn daar niet voor te geven, ondervinding is hier ook de beste leermeesteres. Bij een gemiddelde temperatuur van 60 gr. Fahr. zullen de plantjes zoo om de 8 à 10 dagen een weinig water behoeven, bij een lagere temperatuur, met een minimum van 50 gr. Fahr. zien wij hen zoo om de 14 dagen eens na. Op hun natuurlijke groeiplaatsen moeten zij ook een rustperiode van 5 à 6 maanden doormaken, wij dienen dit zoo goed mogelijk na te bootsen.

De bladcactussen, Phyllocacteeën, overwinteren in een temperatuur van p.l.m. 52 gr. Fahr., de temperatuur mag wel eens iets oploopen, doch regel moet daarvan niet gemaakt worden. Met water geven zijn we ook bij deze planten voorzichtig en houden de aarde aan den drogen kant. Hun winterstandplaats zij vooral licht en zoo mogelijk zonnig

De Vetplanten of Succulenten, waarvan de Aloë's, Echeveria's en Sempervivums als meest bekende soorten genoemd kunnen worden, vragen 's winters een licht, zoo mogelijk zonnig, vorstvrij plekje. Een temperatuur, welke schommelt tusschen 45 en 60 gr. Fahr. is hen in den rusttijd welkom. Wij moeten zeer spaarzaam water geven, slechts zooveel, dat de aarde in de potten niet tot poeder verdroogt en letten er op dat de bladeren niet met vocht in aanraking komen. De planten hebben tijdens de groeiperiode zooveel vocht verzameld, dat zij hiervan een gedeelte in hun dikke bladeren konden bergen. Deze vochtreserve wordt in den rusttijd aangesproken, elke watergift van eenige beteekenis is dus ongewenscht en kan schadelijk werken.

Lezing over Vetplanten.

Den 27en September heeft de heer Van den Houten, onze Penningmeester, een lezing over Vetplanten gehouden voor de Nederl. Natuurhistorische Vereeniging afd. Rotterdam.

De Nieuwe Rotterdamsche Courant van 28 September 1923, geeft daarover een zeer uitgebreid verslag, dat hiernevens, (in extenso) wordt overgenomen ; slechts hier en daar hebben wij een paar verbeteringen aangebracht en waar het noodig was de copie eenigszins aangevuld.

De belangstelling voor allerlei soorten vetplanten neemt gesta-

dig toe en deze belangstelling is volkomen verdiend, waar deze planten behooren tot de wonderlijkste van het geheele plantenrijk. Door eene buitengewone mate van aanpassing is het hun mogelijk geworden te leven onder klimatologische omstandigheden, die voor een normalen plantengroei ten eenenmale ongeschikt zijn. Een der grootste moeilijkheden is de hoeveelheid water, waarover deze planten kunnen beschikken, zoodat zuinigheid met den aanwezigen voorraad dringend geboden is. Hiertoe dient de verdamping tot een minimum beperkt te worden en allerlei inrichtingen stellen de planten in staat hieraan het hoofd te bieden. Eigenaardig is het dat het verschijnsel van succulentie wordt aangetroffen bij een groot aantal plantenfamilies, die in botanisch opzicht volkomen van elkander afwijken. Eenige der meest bekende zijn de *Liliaceen*, *Compositen*, *Euphorbiaceen*, *Asclepiadaceen*, *Crassulaceen*, *Cactaceen*. Uit den aard der zaak zullen al deze planten dus het talrijkst vertegenwoordigd zijn in de woestijnen en steppen, alhoewel ze ook buiten deze gebieden voorkomen, ja ook ons land dergelijke planten kent, b.v. *Sedum*, *Sempervivum* (huislook), *Salicornia* (zeekraal).

Beperken we ons thans tot de meest extreme vormen van succulenten, dan zien we dat de verspreiding over de aarde lang niet gelijkmatig is. Grootte gebieden in Azië en de Sahara zijn zeer arm, bezitten zelfs geen enkele inheemsche soort. Daarentegen zijn er een tweetal gebieden, waar de succulenten in de flora overheerschen en wel het hoogland van Mexico en de Karroo in Kaapland.

In het eerst genoemde gebied zijn het speciaal de *Crassulaceen* met tal van geslachten, de *Agaven* en in het bijzonder de *Cactussen*, die er een verbazenden rijkdom aan soorten ontplooiën, het tweede gebied de Karroo is een hoogvlakte door berggruggen omgeven, die vrijwel hetzelfde beeld vertoont als in Mexico, hoewel de neerslag hier grooter is. Van de meest voorkomende geslachten noemen we de *Aloë's*, *Euphorbia's*, *Stapelia's*, *Gasteria's* en vooral den geweldigen rijkdom aan vormen van het geslacht *Mesembryanthemum*.

Al deze planten zijn uit biologisch oogpunt zeer merkwaardig. Zonder uitzondering bezitten ze alle een bijzonder goed ontwikkeld waterweefsel, dat het hun mogelijk maakt groote hoeveelheden vocht te bewaren. Het watergehalte van een aantal onderzochte Cactussoorten varieerde tusschen de 85 en 95 pCt. Bij die soorten, die in de allerdroogste gebieden leven, bevindt zich het waterweefsel vooral in den verdikten stam (stamsucculenten), bij soorten, die iets meer regen bekomen, zijn vooral de bladeren tot waterreservoirs omgevormd (bladsucculenten). Ook het wortelstelsel is goed ingericht.

De meeste cactussen wortelen vlak, zoodat het regenwater dadelijk over een flink oppervlak kan worden opgenomen. Bij de grootere zuilcactussen bevinden zich behalve de gewone haar-

wortels ook nog eenige stevige penwortels, die diep in den bodem dringen en dienst doen om de plant goed te bevestigen.

Een der beste middelen om de verdamping tegen te gaan, is wel de verkleining van oppervlak en als ideaal hiervan het aannemen van den bolvorm, zooals bijvoorbeeld bij de geslachten *Echinocactus*, *Echinopsis*, *Mamillaria*. In de droogste streken komt ook het zuilvormige type voor. Een ander middel om de verdamping tegen te gaan is een dikke verkurkte opperhuid, die wel lucht doch geen water doorlaat, het „*Sarcocaulontype*”.

Hierbij bezit de plant alleen bladeren in den tegentijd, doch verliest deze lastige verdampingsorganen tegen dat de droge periode weer aanbreekt.

Zeer karakteristiek voor vele Succulenten zijn de doorns. Voor die der *Opuntia*'s moet men zich echter in acht nemen, daar deze behalve de groote goed zichtbare doorns, op ieder areool ook nog een aantal uiterst kleine van weerhaakjes voorziene stekels (de glochiden) bezitten, die gemakkelijk in de huid dringen en vaak kwaadaardige ontstekingen kunnen veroorzaken. Behalve als beschermingsmiddel tegen dieren, beschermen zij ook de plant tegen al te felle bestraling door de zon.

Ten slotte behandelt spreker de schade en het nut. De soorten van het geslacht *Opuntia* doen zich steeds weer kennen als een lastig onkruid, dat in Zuid-Afrika groote uitgestrektheden in beslag heeft genomen. Ook in Queensland zijn zij tot een ware landplag geworden. Als eenige lichtzijde staat hiertegenover, dat men thans een procedé heeft gevonden om er alcohol uit te vervaardigen, die als brandstof kan dienen voor motoren.¹⁾ Andere nuttige eigenschappen zijn het gebruik van enkele stoffen in de geneeskunde, de teelt van Cochenille en de teelt der *Agaven* in Mexico, waaruit niet alleen de nationale drank de pulquo wordt verkregen, doch ook een soort jenever, de Mescal, terwijl de *Sisal-Agave* een uitnemende vezelstof levert.²⁾

Voorts kan men ook als nut aanmerken het genoegen, dat deze planten in onze plantenverzamelingen ons verschaffen door hun verscheidenheid en grilligheid in vormen.

De voordracht werd door een groot aantal lichtbeelden, waaronder origineele uit Mexico, opgeluisterd.

De heer H. Hartlieb had eene mooie collectie *Cactussen* ter opluistering ingezonden.

1). Zie Succulenta 1923, no 213 pag. 23.

2). Zie Succulenta 1923, no. 4, pag. 46 en no. 8, pag. 96.

Op den uitkijk.

Zeitschrift für Succulentenkunde Heft 6. (15 Sept. 1923) begint met een beschrijving van Dr. F. Vaupel over drie nieuwe Cereussen in Brazilië ontdekt, n.l. *Cereus Lutzelburgii* (met afb.) *C. chrysostele* en *C. Goebelianus*. Verder geeft Dr. P. von Lützelburg een interessante beschrijving van zijn reizen door de Cactusgebieden in alle Noordoostelijke staten van Brazilië (met foto van *Cereus squamosus* Gürke).

Kaktusy, Sukkulenty a jejich pesteni. Van dit reeds eerder (Succ. jaarg. 1923 afl. 6 pag. 76) aangekondigde tijdschrift, uitgegeven door de vereeniging van Vetplantenverzamelaars in Tschecho-Slowakije, ontvingen wij aflevering 1 en 2. Beide nummers zijn 32 pag. groot, elk is met zeer duidelijke afbeeldingen voorzien. No. 1 bevat bovendien het portret en de levensbeschrijving van A. V. Fric, die in Mexico en Texas eenige nieuwe cactussen ontdekte. No. 2 geeft een mooi portret van B. Roezl, die van 1824 tot 1885 leefde en in 1854 en 1872 Mexico, Péru, Cuba, Panama en Havanna bereisde. G. D. D.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN :

Mevr. P. J. Schiering-v Musscher, Haarlem, Bakenessengracht 72.
J. Becker, Amsterdam, Kerkstraat 160.

ADRESVERANDERINGEN.

Het adres van den heer J. F. Schill is thans Villa S. Mauro, Brissago, Canton Zessin, Zwitserland. De heer K. J. L. de Leers woont thans te Zwolle, Mauritskade 58A en de heer P. Peels te Rotterdam, Volmarijnstr. 142a.

DE GRATIS STEKKEN.

Nu de winterperiode weer is aangebroken moeten we voorloopig de toezending van gratis-stekken aan onze nieuwe leden stop zetten. Evenals vorige jaren worden zij op een lijst geplaatst en zoodra het voorjaar weer in aantocht is, gaan we met de verzending door. Het aantal, dat we dit jaar hebben verzonden loopt in de honderden en we gelooven wel te mogen zeggen, dat we daar veel succes mee hebben gehad. Ook tal van anderen, die om de een of andere reden wat tegenslag met hun verzamelingen hebben gehad, hebben we op aanvraag kunnen helpen. Een enkele maal hoorden we wel eens, dat het gezondene tegenviel en dat men zich had voorgesteld een vieraal groote planten te krijgen of gebeurde het wel eens, dat iemand om bepaalde soorten vroeg, die ieder voor zich al een waarde vertegenwoordigden van enkele malen de jaarlijksche contributie, doch van de meesten ontvingen we later nog wel eens bericht, dat het gezondene zeer in den smaak viel. Oorspronkelijk is deze manier van propaganda dan ook door ons verzonnen voor korten tijd, doch daar het aldra bleek, dat de resultaten zeer groot waren, zijn we er mee blijven doorgaan. Nu is het niet zoo eenvoudig steeds over een voldoende aantal stekken te beschikken, die ook al weer niet te groot mogen zijn, omdat anders de verzendingskosten te hoog worden. Gelukkig, dat dit voorjaar tal van leden ons geholpen hebben de voorraad wat aan te vullen. Ook voor het volgend jaar doe ik een beroep op onze leden : Wil voor ons wat stekjes reserveeren. Wij van onzen kant hebben er zoo veel werk mee, laat ieder nu op zijn beurt ook wat medehelpen.

H.

CORRESPONDENTIE.

N. N. te T. U schrijft: Uw *Echeveria* is 40 à 50 cM. lang, heeft nu voor de tweede maal een bloeistengel gemaakt doch is weder niet tot bloeien overgegaan niettegenstaande de stengel $\frac{3}{4}$ M. lang werd. Wat is er dan wel gebeurd ?

Ik kan mij niet voorstellen wat de oorzaak kan zijn, wel is het een gewoon verschijnsel dat vele *Crassulaceae* lang werk hebben met het bloeien daar vaak eerst de stengel zich vrijwel geheel ontwikkeld en daarna de knoppen zich vormen om zeer geleidelijk te ontluiken, doch als zij begonnen heb ik de bloei nimmer zien terugloopen.

Ik vermoed dat Uw plant nog knoppen moet gaan maken en vrees dat U verleden jaar door haar bijv. in huis te nemen, of soortgelijke oorzaak, de knopvorming hebt tegengehouden. Plaast U dit jaar de plant zoo licht (zonnig) mogelijk dan zullen de bloemen, indien de stengel tenminste niet is verdord of gerot, in den loop van den Winter wel verschijnen.

Het kan echter ook zijn, U noemt de naam van Uw *Echeveria* niet, dat zich geen bloeistengel doch een nieuwe tak gevormd heeft, dit is daar U schrijft dat de plant reeds 40 à 50 cM. hoog is zeer wel mogelijk.

Om te weten of er werkelijk een bloeistengel aanwezig is, zoudt U de bladeren kunnen vergelijken daar die in dat geval naar den top toe veel wijder uit elkaar staan en geleidelijk, doch vrij snel, veel kleiner worden dan die van het rozet.

Bryophyllum crenatum, ook een der *Crassulaceae* zou 's zomers op een geschikt plaatsje wel buiten gehouden kunnen worden, het is echter een tropische plant zoodat zij er geen behoefte aan heeft. Indien U voor een zonnig plaatsje zorgt zal uit de toppen der twijgen, ook bij deze plant, gedurende den Winter of in het Voorjaar de bloei wel komen.

Veel licht is echter voor de *Crassulaceae* zoo goed als voor alle *Vetplanten* een eerste vereischte (zie vooral mijn artikel „Als de avond daalt" in dit nummer).

De rest der zaden van Dinter zal volgend Voorjaar wel opslaan als U weêr water gaat geven. De opgeslagen plantjes, die „topzwaar" werden kunt U helpen door een weinig fijne grond voorzichtig om de stengeltjes op te hoopen zoodat de eigenlijke plantjes op een soort kussentjes rusten.

Dank voor Uw inlichtingen, ik hoop U te zijner tijd dan te ontmoeten ik zal bij die gelegenheid met veel liefhebbers kunnen kennismaken.

Voelt U er niets voor om nu U niet daadwerkelijk aan de Show kunt medewerken een prijsje voor de inzenders beschikbaar te stellen ?

Het bedoelde boekje zal waarschijnlijk spoedig verschijnen men is het nu aan het afdrukken.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.